

ISTORIJOS VADOVĖLIO CZAS 10. Podręcznik historii dla klasy 10 (II gimnazjalnej) CZĘŚĆ I VERTINIMAS

Pavadinimas: CZAS 10. Podręcznik historii dla klasy 10 (II gimnazjalnej)
CZĘŚĆ I. Autoriai: Karolis Mickevičius, Ignas Kapleris, Antanas Meištas. Leidykla, metai: Briedis, 2024 m.

Vadovėlio turinio vertinimas:

Vadovėlis parengtas pagal 2022 m. patvirtintos Istorijos bendrosios programos reikalavimus. Tekstų, iliustracijų, klausimų ir užduočių visuma padeda ugdyti(s) visas programoje numatytas bendrąsias kompetencijas, atitinka joje nurodytą 10 klasės turinio apimtį. Medžiaga siejama su kitais mokomaisiais dalykais – užsienio kalbomis, geografija, etnine kultūra, doriniu ugdymu, daile, technologijomis, matematika ir kt.

Vadovėlio I dalies keturiuose skyriuose nagrinėjami pasaulio ir Lietuvos tarpukario bei Antrojo pasaulinio karo laikotarpiai – iš viso 33 temos, iš kurių dvi yra papildomos (pažymėtos „+“ ženklų). Pastarąsias mokytojai ir mokiniai galės rinktis savo nuožiūra.

Vadovėliu naudotis mokiniams bus paprasta, nes jo struktūra kartoja vadovėlio *Laikas 9* schemą, tik *Laikas 10* asmenybių aprašymus ir sąvokų žodyną pateikia dalies pabaigoje.

Kiekvienas skyrius pradedamas iliustruotu motyvuojančiu įvadu su žemėlapiu, laiko juosta, patraukliai pristatančiu nagrinėjamus istorinius procesus, temas, supažindinančiu su tuo, ką mokiniai nagrinės, vertins, aiškinsis, kokius įgūdžius lavins.

Temos pradedamos probleminiais klausimais, padėsiančiais nepasiklysti faktų, reiškinių sekoje ir ugdyti(s) istorinį mąstymą.

Autoriniai tekstai parašyti mokiniams aiškiais sakiniais. Istorijos programoje nurodytos sąvokos, asmenybės yra paryškintos. Be privalomų sąvokų ar asmenybių yra paaiškinta ir daugiau; jos paryškintos juodu šriftu tiek tekstuose, tiek žodyne.

Bent 30-40% vadovėlio medžiagos sudaro fotografijos, karikatūros, plakatai, tikslūs žemėlapiai, schemas, diagramos su aprašais. Vaizdiniai ir rašytiniai šaltiniai atveria daug galimybių dirbti savarankiškai, klasėje ar nuotoliniu būdu, padeda ugdyti(s) įvairias kompetencijas.

Kiekvienos temos pabaigoje yra diferencijuotos užduotys individualiai ir grupinei veikloms, darbui su skaitmenine informacija, kurių dėka yra tinkamai ugdomi socializacija ir dalyvavimas. Nemaža dalis užduočių susieta su XXI amžiaus pasaulio, Europos ir Lietuvos aktualijomis. Kiekvieną skyrių vainikuoja *Žinau, Moku, Galiu* – užduotys, skatinančios įsivertinti savo žinias, ugdančios gebėjimus ir nuostatas.

Kompetencijoms ugdyti(s) padės papildomos praktinės veiklos (*Istorija aktyviai*) su metodiniais nurodymais, klausimais ir užduotimis. Čia nagrinėjami plakatas, nuotrauka, pašto atvirukas. Be to, siūlomas tiriamasis darbas *Tamsusis paveldas* apie Lietuvą Antrojo pasaulinio karo metais.

Remiantis LR Švietimo Įstatymo reikalavimais temos skirtos mokyti Lietuvos istorijos, t. y. II bei IV vadovėlio skyriai „Nepriklausoma Lietuva“ bei „Lietuva karo audrose“ vadovėlyje palikti lietuvių kalba ir į lenkų kalba neversti.

Išvada:

Vadovėlis CZAS 10. Podręcznik historii dla klasy 10 (II gimnazjalnej) CZĘŚĆ I. Autoriai: Karolis Mickevičius, Ignas Kapleris, Antanas Meištas) atitinka galiojančią 10 (II gimnazijos) klasės bendrąją istorijos mokymo programą ir Bendrojo ugdymo dalykų spausdintų ir įvairių interaktyvumo lygių virtualių vadovėlių ir mokymo(si) priemonių atitiktis teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo (2024 m. vasario 15 d. patvirtintas LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-184) reikalavimus.

Rimantas Garulis,
istorijos mokytojas metodininkas

